

WHO BANGKOK DECLARATION

VVTMAGAZINE INTERVIEWT LAURA NAJWER EN STEFAAN HANSON

1. Laura Najwer
2. Stefaan Hanson

DE WERELDGEZONDHEIDSORGANISATIE (WHO) ORGANISEERDE EIND 2024 VOOR DE EERSTE KEER EEN GLOBAL ORAL HEALTH MEETING IN BANGKOK. KAN JE ONS VERTELLEN WAT HET DOEL VAN DEZE BIJEENKOMST WAS?

Laura: Het hoofddoel van deze meeting was de goedkeuring van de "Verklaring van Bangkok over mondgezondheid". Dit document biedt ministers van Volksgezondheid een krachtig instrument om hun regeringen te overtuigen voldoende middelen vrij te maken voor de uitvoering van het Global Oral Health Action Plan "Oral Health for All in 2030". Het benadrukt hoe essentieel mondgezondheid is als onderdeel van de algemene gezondheid.

HOE WERD DEZE MEETING GEORGANISEERD EN WIE WAREN DE DEELNEMERS?

Stefaan: De bijeenkomst vond plaats van 26 tot 29 november 2024. Alle WHO-lidstaten, in totaal 194 landen, werden uitgenodigd om twee vertegenwoordigers te sturen. Voor België vertegenwoordigde Laura Najwer het RIZIV en ik werd afgevaardigd door de FOD Volksgezondheid, met de steun van VVT. Het was een bijzondere mijlpaal voor het mondzorgbeleid, omdat het voor het eerst was dat de WHO mondgezondheid op zo'n uitgebreide en belangrijke manier onder de aandacht bracht.

KAN JE IETS VERTELLEN OVER DE STRUCTUUR VAN DE BIJEENKOMST?

Laura: Zeker. Elke dag begon met een thematische presentatie door vertegenwoordigers van lidstaten, universiteiten, internationale verenigingen, en partners uit de tandheelkundige industrie. Er werden drie hoofdthema's behandeld, een thema per dag:

1. **Governance, leadership, and finance**: Hier werd benadrukt dat goed bestuur, gedreven leiderschap met begeleidende financiering de drijvende krachten zijn voor verandering.
2. **Promoting oral health and preventing oral disease**: De nadruk lag op primaire preventie en het aanpakken van commerciële drijfveren zoals tabak, suiker, en alcohol. Thailand gaf een goed voorbeeld met hun no-alcoholbeleid tijdens overheidsactiviteiten.
3. **Health Workforce, evidence-informed decisions en sustainability**: Dit ging over de herstructurering van het tandheelkundige model, de integratie van mondzorg in eerstelijnszorg, het belang van wetenschappelijk onderzoek en duurzaamheid.

Elke namiddag waren er regionale sessies en aanvullende evenementen over onderwerpen zoals onder andere bevordering van suikerreductiebeleid, diabetes en mondgezondheid en fissuurverzegeling op scholen in Quebec.

WAT WAS DE ROL VAN DE VERKLARING VAN BANGKOK IN DEZE MEETING?

Stefaan: De Verklaring van Bangkok stond centraal. Een ontwerp was voorafgaand aan de bijeenkomst verspreid. Tijdens de derde dag werd het document uitgebreid besproken, aangepast, en goedgekeurd. Op de vierde dag werd de finale versie plechtig gepresenteerd aan de aanwezige ministers van Volksgezondheid, die hun goedkeuring officieel bevestigden. De WHO roept alle lidstaten op om deze verklaring te gebruiken als basis voor hun mondgezondheidsbeleid.

WAT WAS VOLGENS JOU HET HOOGTEPUNT VAN DEZE BIJEENKOMST?

Laura: Het was indrukwekkend om te zien hoe ministers van Volksgezondheid en vertegenwoordigers uit verschillende landen hun inzet voor betere mondgezondheid demonstreerden. De plechtige aanvaarding van de Verklaring van Bangkok door de ministers en andere officiële vertegenwoordigers was een sterk moment, en de afsluiting met een traditionele Thaise performance gaf een bijzondere culturele toets aan de bijeenkomst.

WELKE ACTIES DENK JE DAT BESTUURDERS VAN HET GEZONDHEIDSBELEID CONCREET KUNNEN ONDERNEMEN NAAR AANLEIDING VAN DE WHO-BIJEENKOMST?

Laura: We hopen dat we alle bevoegde Belgische instanties op het gebied van mondgezondheid rond de tafel kunnen brengen en een interfederaal actieplan kunnen opstellen om de mondgezondheid van de Belgische bevolking te verbeteren. Dit plan zou doelstellingen moeten voorstellen voor het mondgezondheidsbeleid met concrete acties zodat die tegen 2030 realiseerbaar zijn.

WELKE ERVARINGEN HEB JE OPGEDAAN TIJDENS DEZE WERELDWIJDE BIJEENKOMST?

Stefaan: Het is steeds verrijkend om kennis en ervaringen internationaal uit te wisselen. Dat WHO nu voor onze sector dit initiatief neemt is zeer belangrijk. »

De situaties zijn wereldwijd moeilijk te vergelijken, daarom is internationaal gekalibreerd epidemiologisch onderzoek belangrijk, en WHO is daarvoor de beste facilitator. Ik leerde uit presentaties door minder welvarende landen dat zij op grote schaal investeren in sensibiliseren en preventie, en in basiszorg voor jongeren. Het 'One Health, health in all policies' adagium beklemtoont het belang van gezondheidsgeletterdheid in het onderwijs, gezonde voeding en hygiëne, aanpak van sociale ongelijkheid.

Publieke en private verzekeringen werken het best samen om de nodige financiering te vinden.

Laura: Voor mij is dit een eerste ervaring op internationaal niveau. Ik ben het RIZIV enorm dankbaar dat ik de kans heb gekregen om aan zo'n historisch evenement deel te nemen. Ik werk voor de sector nu al negen jaar en deze bijeenkomst zet mijn werk in perspectief. Ik besef nu beter dat enerzijds mondgezondheid een grote invloed heeft op de algemene gezondheid en anderzijds dat niet alleen terugbetaling belangrijk is. Met de uiteenzettingen die we hoorden besef ik ook hoe waardevol ons sociale zekerheidsstelsel is, en hoe belangrijk het is om dit te behouden en te verbeteren. De aanwezigheid van Stefaan, met zijn uitgebreide ervaring in internationale bijeenkomsten, was voor mij een meerwaarde. Zijn ervaring en zijn netwerk binnen de sector hebben me geholpen om nieuwe contacten te leggen.

JE ZEGT DAT DEZE ERVARING U HEEFT GEHOLPEN NIEUWE CONTACTEN TE LEGGEN. WAT IS DE MEERWAARDE VOOR UW WERK?

Laura: De presentaties die we hebben gehoord waren erg verrijkend. Soms kunnen we parallellen trekken (bv. de preventiepolitiek van Québec) maar soms beseffen we dat we ons in totaal verschillende realiteiten bevinden. Ik denk bijvoorbeeld aan de moeilijkheid om tandartsen te vinden die zorg bieden in de regio van de Stille Oceaan. Op persoonlijk niveau heb ik goede contacten gelegd met Frankrijk (het spreken van dezelfde taal vergemakkelijkt het begrip van hun terugbetalingssysteem). Het is een buurland en hun systeem heeft vergelijkbare basisprincipes, bijvoorbeeld wat betreft het onderhandelen over een overeenkomst met vertegenwoordigers van tandartsen. Ik blijf regelmatig contact houden met hen. We hopen ook dat de landen in de WHO/Europa-regio regelmatig bijeenkomen om de implementatie van het actieplan van de WHO te bespreken. Dit stelt ons in staat om ervaringen en kennis uit te wisselen over de problemen waarmee we geconfronteerd worden in de tandheelkundige sector.

WAT BETEKENT DIT VOLGENS JOU VOOR DE TOEKOMST VAN MONDGEZONDHEID?

Stefaan: Dit is een historische stap. De erkenning dat er "geen gezondheid is zonder mondgezondheid" zet de toon voor de komende jaren. Met de Verklaring van Bangkok hebben we een solide basis gelegd om mondgezondheid prioriteit te geven binnen het gezondheidsbeleid en om onze overheden te overtuigen om meer te investeren in sensibilisering, preventie en zorg.

Voetnoot:
link naar de WHO resoluties en de Bangkok Declaration
https://www.who.int/news-room/events/detail/2024/11/26/default-calendar/who-global-oral-health-meeting--universal-health-coverage-for-oral-health-by-2030